

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

STEVILKA 67.

JOLIET, ILLINOIS, 18. JULIJA 1916

LETNIK XXV.

Avstrijci zopet poročajo uspehe.

Vsi ruski napadi odbiti pri Lutsku v Voliniji, kar tudi pri Delatynu in drugod.

Nevihite na laški fronti.

Angleži prodriajo v nemške postojanke in tudi Franci uspešni.

Dunaj, 13. jul. — Sledče uradno poročilo je objavil vojni urad nočjo: "Odbili smo nadaljnje hude napade italijanske v odsek Monte Rasta. Italijanska pehotna se je umeknila, izgubivši 1,000 mož."

"V torek so trije italijanski ruševi obstreljevali pristan Poreč (Parenzo), na Istrskem polotoku severno od Pule. Naše baterije so jih prepodile, ko so povzročili le neznatno škodo."

Avstrijci napadajo.

Rim, 13. jul. (Čez London.) — Po močnem bombardiraju so Avstrijci v Adiški dolini napadli postojanke, ki so jih Italijani nedavno odvzeli Avstriji. Vojni urad poroča, da so se napadniki v velikem neredu umeknili. Poročilo sledi:

"V Camoniški dolini je bilo sovražno topništvo posebno delavno, zlasti v Tonalskem okraju.

"V Adiški dolini je podjet sovražnik včeraj pretresujoč topniško prípravo. Sovražnik je napadel naše nove postojanke, ki smo jih osvojili pri Malazgini, in je bil prisiljen k umiku v največjem neredu."

Lahki poročajo uspeh.

Rim, 14. jul. — Vrh Castelletto v Tofanskem okrožju so Italijani razstrelili v vsa avstrijska posadaka tamkaj je bila pokopana v razvalinah, tako naznanila danes vojni urad. Naslednjo noč je sovražnik poskušal zopet pridobiti izgubljeno postojanko, ki smo jo med tem močno utrdili, ali napad se je popolnoma izjalovil.

"Na ostali fronti do morja je bilo topništvo delavno."

Laška vojna ladja potopljena.

Berlin (Brezžično v Sayville), 15. jul. — Avstrijski vojni urad poroča:

"Neki avstro-oogrski podmorski čoln je dne 10. julija pogrenil italijanski rušivec vrste 'Indomito'."

"Eden naših zrakoplovnih oddelkov je uspešno bombardiral vojaške zavode in železnicu v Padovi."

Boji vkljub neviham.

Rim, 16. jul. — Vkljub silnim neviham so bili včeraj ljudi boji med avstro-oogrskimi in italijanskimi četami v Posinski dolini, prav danes objavljeno italijansko uradno naznanilo.

Italijani so napredovali na mnogih točkah in osvojili kraj Vanzi.

Na višinah nad Pevmo je stotinja sovražne pehote poskušala približati se našim postojankam, a je bila razklopjena po našem protinapadu.

Avstrijsko uradno naznanilo.

Berlin (Brezžično v Sayville), 16. jul. — Avstro-oogrsko uradno poročilo, izdano danes na Dunaju, pravi:

Avstrijci odbijajo Ruse.

Dunaj, 15. jul. (Čez Amsterdam in London) — Blizu Delatyna v Galiciji so se razvijali živahnji boji. Ruske čete so prodrle v kraj, a so bile zopet

izgnane. Ruski napad jugozapadno od Delatyna se je popolnoma izjalovil.

Izpremembe v vodstvu.

Berlin, 16. jul. — Po zasebnih brzjavkah iz Dunaja so se izvršile važne izpremembe v avstro-oogrski armadi in druge na visokih mestih se izvrše. To je povzročila ruska ofenziva.

V Nemčiji je močno gibanje v svrhu, da se maršalu von Hindenburgu poveri voveljstvo nad celo vzhodno fronto, vstevši avstro-oogrsko armade.

Boji pri Lutsku.

Dunaj, čez London, 16. jul. — Danes izdano avstro-oogrsko uradno naznanilo pravi:

"Obnovljeno je bilo hudo bojevanje jugozapadno od Lutsk, v okraju zapadno od Torčina. Odbili smo vse ruske napade."

Ruska fronta.

Dunaj, 13. jul. — Danes objavljeno uradno naznanilo iz glavnega stana se glasi:

"Zapadno in severozapadno od Buczacca je sovražnik zopet napadel gen. Bothmerjevi zvezni armadi z močnimi oddelki."

"Dočim se je del napadajočih kolon zrušil pred našimi ovirami, se je drugim delom posrečilo prodreti v odsek naše postojanke, ali brž smo jih preprodili s protinapadom. Ujeli smo mnogo Rusov."

"Ob reki Stokhod, blizu železnic Kovel-Sarny, smo odbili ruske napade."

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 13. jul. — Nemške čete pod poveljstvom gen. grofa Bothmerja so s protinapadom od strani preprodile ruske oddelke, ki so prodrali v okraju severozapadno od Buczacca v Galiciji, pravi danes izdano nemško uradno naznanilo. Nemci so ujeli 400 Rusov.

Rusko vojno naznanilo.

Petrograd, 13. jul. — Ujetje več nujno 2,000 Avstrijev v Nemčev po Rusih v obupnem boju zapadno od dolenje Stripe v Galiciji naznanja vojni urad v današnjem uradnem naznanilu.

Avstrijsko uradno naznanilo.

Dunaj, 14. jul. — Rusi so prodrili v avstrijske linije severozapadno od Buczacca po ljutem boju, a so bili s protinapadom zopet izgnani, kar je naznanil vojni urad nočjo. Naznanilo se glasi:

"Po dovršitvi svoje naloge so naše čete zopet zavzele svoje stare postojanke na višinah zapadno od zgornje Moldave."

"Zapadno in severozapadno od Buczacca smo odbili včeraj dva napada na široki fronti. Med tretjim napadom se je posrečilo sovražniku, prodreti v naše postojanke severozapadno od Buczacca, a je bil po ljutem ponosnem boju popolnoma potisnjen nazaj."

"Sverno od železnic Sarny-Kovel so se Rusi ustanovili na levem bregu reke Stokhod, ali pozno zvečer smo jih presenetili, pognali nazaj in ujeli 160."

Ljuti boji ob Stripe.

Petrograd, 14. jul. (Čez London) — Ljut protinapad so podjeli avstrijske in nemške čete včeraj proti Rusom zapadno od Stripe. Današnje naznanilo vojnega urada pravi, da so v tem okraju Rusi ujeli 3,200 mož ter uplenili dva topa, 19 strojnih pušek in eno bombno metalnico.

Avstrijci odbijajo Ruse.

Dunaj, 15. jul. (Čez Amsterdam in London) — Blizu Delatyna v Galiciji so se razvijali živahnji boji. Ruske čete so prodrle v kraj, a so bile zopet

izgnane. Ruski napad jugozapadno od Delatyna se je popolnoma izjalovil.

Vkljub Stavki

MIR V LASALLU, ILL.

Poklic državne milice bil neopravičen, pravi predsednik Illinoiske državne delavske zveze.

Izgredi se niso pripetili.

Delodavci in delavci na posvetu za pravnavo spornih vprašanj.

Springfield, Ill., 13. jul. — Na predlog serifa Davisa iz okraja La Salle je guverner Dunne davi odredil odpoljate dveh stotnih milice v La Salle v zatrepu stavkarskih nemirov.

Nadralje sta bili dani serifu na razpolaganje ena stotnih pehot iz Rock Islanda in ena stotinja iz Genesee. Milicarji dospe na lice mesta danes pooldne ob štirih.

Po včerajšnjem izgredu je bil mir in je še danes.

Približno 1,200 delavcev štrajka. Zaposleni so v treh tovarnah, pri tvrdi German-American Portland Cement Co. v La Salle ter Marquette Manufacturing Co. in Chicago Portland Cement Co. v predmetju Oglesby.

Vse mirno.

La Salle, Ill., 14. jul. — Pet stotnih polka državne milice ni imelo nicensar opraviti danes: samo svoje začasno taborišče so delali in svoje šatore postavljal. Položaj med zadnjimi osemnajstidesetimi urami je bil mire brez najmanjšega znaka nepokojnosti.

Adj. Gen. Frank S. Dickson, načelnik Illinoiske narodne straže, se je posvetoval s polkovnikom Charles D. Davisom, serifom E. M. Davisom in županom P. M. Orrom. Sklenili so, razdeliti vojake, po številu 260, enako med La Salle in Oglesby.

Danes se niso dovajali novi delavci (pač skebi) v tovarne, kar je pomirilo položaj.

Gouverner E. F. Dunne je nočjo tu, med potjo v Chicago v avtomobilu.

Unije protestirajo.

Springfield, Ill., 15. jul. — Predsednik John Walker od Illinois State Federation of Labor je poslal danes brzjavko na guvernerja Dunne, v kateri protestira proti odpodlatvi milice v La Salle v svrhu, da se cementni stavkarji ustahujejo.

Walker je izjavil, da ni prišlo do izgredov; vse razovedne trditve da izhaajo od delodavcev in imajo služiti samo v svrhu, da se opraviči poklic milice.

Poravnava bliž?

Ottawa, Ill., 16. jul. — Stavkovne razmere v La Salle so ugodnejše nočjo, tako prav danes popoldne izdano francosko uradno naznanilo, Nemci v krajini južno od reke Somme ljuto napadli La Maisonneuve in vas Biaches, nedavno osvojeni po Francozih, ter ju zavzeli iznenadno.

Francozi pa so takoj podjeli močan protinapad in zopet osvojili oba kraja.

Severno od kraja Chilly so Nemci prodri v prvo linijo francoskih zakopov, a so bili poznaje izgnani.

Blizu Oulchesa, severno od reke Aisne so Francozi naskočili nemške zakope, in severozahodno od Verduna so znotrat napredovali zapadno in južno od kraja Fleury.

Pompton Lakes, N. J., 13. jul. — Ena od smodnikov tvrdike Du-Pont Powder Co. je danes dopoldne ob 11. uri 20 minut po daleč slišni eksploziji razletela.

Po zadnjih poročilih je bilo najmanj 5 oseb usmrčenih in 30 ranjenih, mnoge prav težko. Deli zidovja so razleteli na vse strani. Vozila je baš mimo

Smodnikarna razletela.

Ena od smodnikov tvrdike Du-Pont Powder Co. je danes dopoldne ob 11. uri 20 minut po daleč slišni eksploziji razletela.

Po zadnjih poročilih je bilo najmanj 5 oseb usmrčenih in 30 ranjenih, mnoge prav težko. Deli zidovja so razleteli na vse strani. Vozila je baš mimo

Rusi osvojili Baiburt.

Petrograd, 16. jul. — Ruski vojni urad je naznanil danes s kavkaške fronte, da ruska ofenziva blizu Erzeruma napreduje, in da je že več turških postojank v ruskih rokah. V mnogih važnih odsekih je bilo opaziti velike sovražne kolone na umikanju v zapadni smeri.

Baiburt je 65 milij severozapadno od Erzeruma in kakih 60 milij južno od Černomorske luke Trebisond.

cestnoželeznična kara in bila zadeta; 12 voženje je bilo ranjeno.

Mrvi so: Martin Schmidt, lastnik, dva klerka, blagajničar in izročevalni deček.

Sestnajst malih poslopij, ki je bilo v njih shranjenih 600 funtov nitroglicerina, je bilo izpremenjenih v razvaline.

14 unijskih agentov obsojenih.

Chicago, Ill., 14. jul. — Porota je govorila in prisla v pravdi proti 17 članom delavskih unij na temelju predloženih dokazov do prepričanja, da se je 14 obožencev okrivilo zarote v svrhu izsiljevanja in izrevjevanja nasilstev. Njihove zaporne kazni znašajo skupaj trinajst let in globe \$11,250.

Obsojeni so bili: V zapor na 3 leta, Ch. Crawley in Fred Mader, poslovna agenta za Fixture Hangers' Union; na dve leti, Hugo Hahn in Walter E. Staley, poslovna agenta za Glaziers' Union, in Ray Stewart, poslovni agent za Wood Finishers' Union; na eno leto, Frank Curran, poslovni agent za Painters' District Council No. 14. Na globe: po \$2,000, John E. Cleary, Israel Gordon, Harry F. Grass in William E. Nestor; po \$1,500, Charles Hanson; po \$750, Nicholas Peckelsma; po \$500, John W. Murphy in George Tuckbreiter; vsi sedanji ali bivši poslovni agenti.

Carranza o položaju.

Washington, D. C., 13. jul. — General Pershing naznanja, da je zato neusmiljeno zasledovati Villorce, dokler jih popolnoma ne uniči.

"Splošno je mnenje, da so spori med Mehiko in Združenimi Državami površnani. Deževna doba je nastopila. Z nalivom dežuje podnevi in ponoči. Kako to vpliva na naše etapne linije, o tem naznanim prihodnjem teden."

Hoče uničiti Villorce.

Mexico City, 14. jul. — General Carranza je rekel danes v razgovoru, da se sedanji odnos med Združenimi Državami v Mehiku prav zadovoljivi, ker se je pokazala na obeh straneh dobra volja.

"Vprito teh občutov dobre volje se lahko izognemo vojni," je menil prvi načelnik. "To je vsaj nekaj; jaz se sicer ne bi obotavil, zgrabit za meč, če ne bi šlo drugega, ali če se je moč dosegosti vojni, tem bolje."

Hoče uničiti Villorce.

Carranza pa ni hotel govoriti o stvari, ki je vsled južnoameriškega predloga za razsodno posredovanje med Ameriko in Mehiko prav zelo pri sreču predsedniku

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročina:
Za Združene države na leto... \$2.00
Za Združene države za pol leta... \$1.00
Za Evropo na leto..... \$3.00
Za Evropo za pol leta..... \$1.50
Za Evropo za četrt leta..... \$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembni bivališča prosimo na ročnike, da nam natančno naznajimo
POLEG NOVEGA TUDI STAR NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziroma.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 17. jul. — Joliet se je potil včeraj in v soboto, kakor še noben dan ne v tem poletju. Pritiska pa vročina tudi še danes, kakor je pritiskala ves zadnji teden neprestano podnevi in ponoči. Toplomer je kazal večkrat do 100 stopinj in čez, po nekdo celo do 115, in to v senci, kakor čujemo; če je res, ne vemo, ali vemo pa, da že več let ni bilo take vročine. Soinčarja je premagal v soboto v Jolietu tri osebe. Neki Louis Trost, atlet, uslužben pri Gerlach-Barklow Co., se je zgrudil vsled vročine na pikniku v Electric parku, Plainfield. Neka Anna Erickson, uslužbenka iste tvrdke, je je na istem pikniku onesvetila. Herman Lipkey, voznik, je padel z voza in se hudo pobil. Vroča vreme traja že nad dva tedna. Že v nedeljo 2. t. m. je kazal Barretov topomer 100 stopinj nad njeno. Tisto nedeljo je bila nevihta, potem nismo imeli nič več dežja.

— 12 četrtjev široki obstranski tlaki ob N. Chicago streetu so iznova predpisani po mestni upravi. Več o tozadnji zanimivi seci mestnega stručnjaka in hišnih posestnikov prihodnjih.

— G. Nick Gustin in soprogia iz Kansas City, Kans., sta prišla na obisk v Joliet koncem zadnjega teda. Ta teden obiščeta tudi Chicago, So. Chicago in St. Louis.

— Lep pogreb. Kako splošno znani in priljubljen je bil med tukajšnjimi rojaki v sredo zvečer umrl g. Frank Spelič, 310 Granite street, je pokazal njegov pogreb zadnjo soboto dopoldne. Poleg zastopnika dr. sv. Družine št. 1 D. S. D. in lepega števila članov dr. sv. Cirila in Metoda št. 8 K. S. K. J. z lastavo se je pogrebenega izpreveda v cerkev in na pokopališče udeležilo nebroj rojakov in rojakinj v neštetičnih vozovih. Pokojni Spelič je bil vrl mož, mirnega značaja, vzoren soprog in oče, zaveden Slovenec in katoličan. Sorodnikom naše sožalje, a pokojniku blag spomin ter večen mir in pokoj!

— Nagobčenike psom! Tako se glasi ultimatum, ki ga je danes izročila lastnemu psov in kužkov mestna policija Joliet. "To vreme je nevarno", je rekel pomožni chief Hennessey, "in zato morajo nositi vsi psi nagobčenike. Več sumljivih ščetencov smo že usmrtili, in če ne bo kmalu konča vročina, se utegne nevarnost pasje stekline povečati. Lastniki psov pa morajo ne le kupiti nagobčenike, marveč tudi plačati letni pasji davek, predpisani po mestnih odredbah. Pasji davek

je treba plačati takoj, drugače bodo ustreljeni vsi psi brez licenčne znamke. So pač bliži pasji dnevi, ki se prično dne 23. t. m.

— Delo ob kanalu se obeta. Če bo do odgovorni kontraktorji predložili danes v Springfieldu ponudbe v soglasju z načrti komisijonarjev Illinois & Michigan-kanala za izboljšavo vodotoka med zapornim jezom pri Lockportu in Jolietom, in če komisijonarji dovolijo kontrakt, boste Joliet prizreši obširnih vodnopravnih del med ostalimi meseci tega leta. Med tozadnimi dela bo vsteta bistvena izpremembra jeza ob Jackson streetu, poglabljanje reke in kanala skozi Joliet in naprava globokega vodnopravnega splava (lock) na sedanjem "mrvtem" koncu kanala nasproti elektrarne pri Lockportu, obenem z gotovimi važnimi izpremembami v strugi severno od Joljeta. Več o tem se izporočimo.

— Utonil je pri kopanju v jezeru Highland parka v petek neki 20 let starji Y. L. Holmstrom, dočim je bil njegov tovaris P. Rydman rešen. Previdnost pri kopanju ni nikdar odveč.

— Republikansko zmago pri novembriški volitvi so prerovali odični republikanci okraja Will, ko so člani okrajnega osrednjega odbora zborovali v soboto v poslopiju okrajnega sodišča. Načrti za izpopolnitve organizacije po vsem okraju so bili v razpravi zborateljev.

— Dawson, N. Mex., 9. jul. — Cenjeno uročištvo! Prosim malo prostora v nam priljubljenem katoliškem listu Am. Slov.

Kar se dela tiče, je v tej prenogarski naselbini precej ugodno, zakaj delamo vsaki dan in tudi delo se dobri.

Smo tudi ponosni na novo katoliško cerkev, ki je bila pred par meseci do grajenja. Služba božja se opravlja vsaki mesec enkrat. Samo umevno, da nimamo slovenskega duhovnika; je rod Mehikanec, pa ga všeeno sporočimo.

Ne morem zamolčati zapisnika zadnje konvencije S. D. P. Z., ki se je vrnila v Pittsburghu, Pá., od 8. do 10. maja t. l. Čeravno še nisem prečital vsega zapisnika, pa se mi všeeno čudno vidi, da se ni nobenega protesta od strani društva S. D. P. Z. Ne bom navedel tukaj zakaj, ker to mora vsaki znati, in tudi brez protestov ne bo govorito, zakaj to je že preveč, kar se je godilo zdaj pri glavnem odboru S. D. P. Z. Ne vem, delavci, kje smo še, da se tako pustimo izkorisčevati.

Ne bom več o tem pisal, ker se bojim urednika koša; pozneje veliko več.

Pozdrav vsem katoliškim delavcем! Tebi, vrli katoliški list, obilo napredka in uspeha.

Mike Krivec.

Ironwood, Mich., 12. jul. 1916. — Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill. Športovan g. urednik: — Priobčite, prosim, pod zaglavje Ironwood, Mich., nastopno:

Preobložen/sicer z delom in prepoln skrbki, sem se težko, toda notranje prisiljeno usedel k pisanju v podak in razlagu dopisu ter dopisniku(-ci) iz Ironwood, Mich., temu listu.

Bolj častno za nas slovenske prebivalce Ironwooda bi bilo, ako bi se nikdar in nikakršnji natek in čital o nas, kakor se je pa 11. t. m.

Vsekodinški način pred seboj, jedno, če ne obe izmed jedinih vodilnih misli pisanja: resnicljubje, ali pa izobrazevanje, — tretja točka: zavajanje, pri tem lahko odpade brez vsake škode, saj sedanj svet itak ni drugača kakor zavajno gledišče s premajkajočimi se slikami. — Te lastnosti, seveda, urednik vsakega lista predpostavlja o svojih dopisnikih, zato nikakršnega pozivedovanja o verodostojnosti dopisnika, kakor tudi ne o resničnosti dopisa od strani urednika. Ker, nadalje, urednik našega lista — da pridevam na nov — tudi nima niti časa, niti priponičkov, da bi vsak, še tako neznenit dopis z električno lučjo preiskoval, ali pa, takoreč, kemično razkrovil v svrhu razkritja njega resnice, ali ne resnice, sem se odločil jaz na tem malem dopisu iz Ironwood, Mich., izpostaviti veliko napako dopisniku(-ci) v osobno blagohotno svarilo za bodočne članke tega, kakor tudi drugih dopisnikov.

Ne maram stegniti svojega peresa na članek v njegovem celoti, s tem bi nikdar ne prišel k cilju, poleg tega pa tudi ne maram igrati tu vloga stanovskega kritika. Obrnem pa svoje poudiščje le na odstavek, govorec o Rev. Pawlar, poškodovanem duhovniku našega mesta. Govori se tam, da je on "pozabil, da je učen za duhovnika in ne za karpenterja". Dopisnik(-ca), ali te smem v tvoji smelosti prisiti le za en sam dokaz tvoje trditve? Bog nam pomnoži tako vnete duhovnike, kot je častitljivi starček Rev. Fabijan Pawlar! Ako se, dragi(-a) dopisnik(-ca), hočete počuti o njegovem pozabljivosti duhovskega stanu, oglasi se pri meni, da ti postrežem z zgodovino Marquette-ke škofoje, da se bolje poučiš, ter seznanši z njegovim životospisom in se seznanis vsaj po imenu prav s tem, katerega tako obtesavaš. Ako pa imaš kaj osebnega zoper nje, ga si pa obsojen(-a) že v tem samem, potem pa položi svoje pero in "pistolsko zmožnost" doma za tram. Stanim, da še niti govoril(-a) nisi nikdar z njim. — Toraj: sodba brez zasluge!

A to ti še ni bilo zadosti, da kakor kača brusil svoje stupene slike zoper

POMAGAJMO REVEŽEM V SLOVENSKI DOMOVINI!

Milodare sprejema: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

duhovski stan, tudi resnična ni tvoja izjava, da je on v bolnišnici. Seveda ne moreš vedeti, v kateri bolnišnici da je, ker je bil in je ves čas doma. — Sedaj upam, da vidis svojo naglico, ki ni nikdar dobra. Pa, saj vemo, od kodi brije sapa.

Nasprotno pa, ker moj dopis nima namerena se priskati, ampak učiti, dragi(-a) dopisnik(-ca), pritrđim, da si je v resnici omenjeni duhovnik izvinil nogo, ker je pobiral zimska okna s svoje hiše. Kateremu pa gre v tem čast in kateremu sramota? Revez lahko reče: "med svoje je prišel, toda njegovi ga niso sprejeli". Prav tisti, od katerih si dobil(-a) to krivo poročilo o njem, hočejo, da bi ta častitljivi starček del cel teden kakor težav, v nedeljo kot njih dušni pastir, toda ob koncu meseca naj bi mu po "Bog placač". Ali mi pa morda ti moreš imenovati cerkvnega odbornika, ki je preneseval vsak vodnopravni popravki na Češke šole, razen tega pa imajo še razne višje šole, kjer se na desetisočih mladih Amerikancev izobražuje za vse močne poklice.

Koliko vse to stane! Miljone so se izvrtovali za šole, jih izvrtojejo vsak dan in jih bodo izvrtovali tudi v bodoče.

Kaj pa ameriški Slovenci glede šol?

Ali se zavedajo, kake važnosti so župnijske slovenske šole za bodočnost njihovih otrok?

Če je za katoličane angleške narodnosti verska šola tako velike veljavje,

da žrtvujejo za šole miljone in milijone, je za Slovence v Ameriki slovenska župnijska šola dvojne važnosti. Irci in angleški katoličani imajo katoliške šole, da preskrbijo svojim otrokom zanesljivo versko vzgojo, da pridej njih deci iz šol kot praktični katoličani in ne kot verski mlačnici ali celo brezverci.

Slovenec, slovenskim otrokom je župnijska šola tudi ognjišče maternega jezika, otroci se edino v župnijskih solah učijo slovenščine.

Irci in Angleži bi se materinega jezika učili tudi v javnih ali državnih šolah, z maternim jezikom jim ni treba

zavrgati v prebavi. Uživajte Severov Živiljenški balzam (Sever's Balsam of Life) ter povečajte popitke ali potrebu da si izpraznite čreva ter pomagajte naravi odpraviti nepriliku.

Našli ga boste posebne vrednosti pri zdravljenju nepravilne prebave, slabe prebave, otrilki, jetri, ter njim podobnih neprililk kakor nečistega jezika, zgube slasti, splošne slabosti, malokrvnosti in želodčnih neprililk. Priporoča se tudi starim ljudem in okrevanjem. Naprodaj je v vseh lekarnah ali Adv. June.

mezne narodnosti ustanovijo svoje lastne šole in tam učijo svojo deco tudi svojega materinega jezika, pri tem, da podpirajo slovenske šole za sveto otroke.

Narodniki! Vsaj tako pogosto imenovan narodnost in "mila beseda materina" vas mora priganiti k temu, da podpirate slovenske šole, da vzgojite svoje otroke v slovenskem duhu!

Toda zdaj se ravno nasprotuje! List, ki se poganja za vsako slovensko frazo, ki je skoro popolnoma neizpeljiva, list, ki je potočil že toliko tinte za Srbe in Ruse, ta list se zaganja kakor strupena kača s svojim preklanim jezikom v slovensko šolo. Pri tem blatenju mu je tudi vsaka še tako velika laž dobrodošla, samo da more povsod slovensko šolo.

Rojaki, pomislite to le nesramnost "Clevelandsko Ameriko"! V stari do-
movini branji avstrijska vlada slovenske šole v krajih, kjer je pretežna večina Nemcov, zabranjuje na pr. na Du-

naju češke šole, kjer je pretežna večina prebivalstva nemška. In kaj stoji tam vrlji narodnjaki? Z velikim

trudom vzdržujejo in skoraj ne izpraznjujejo vse slovenske šole v krajih, kjer je zmanjšana slovenska skupnost.

Dva milijona otrok pohača v katoliške primarne šole, razen tega pa imajo še razne višje šole, kjer se na desetisočih mladih Amerikancev izobražuje za vse močne poklice.

Koliko vse to stane! Miljone so se izpraznjujejo v skoraj ne izpraznjujejo vse slovenske šole, razen tega pa imajo še razne višje šole, kjer se na desetisočih mladih Amerikancev izobražuje za vse močne poklice.

Našli ga boste posebne vrednosti pri zdravljenju nepravilne prebave, slabe prebave, otrilki, jetri, ter njim podobnih neprililk kakor nečistega jezika, zgube slasti, splošne slabosti, malokrvnosti in želodčnih neprililk. Priporoča se tudi starim ljudem in okrevanjem. Naprodaj je v vseh lekarnah ali Adv. June.

Amsterdam, 13. jul. — Rosa Luxemburg, urednica socialističkega dnevnika "Vorwärts", je bila v pondeljek prijata v svojem stanovanju, kakor počela v prebavi.

Amsterdam, 13. jul. — Rosa Luxemburg, urednica socialističkega dnevnika "Vorwärts", je bila v pondeljek prijata v svojem stanovanju, kakor počela v prebavi.

Amsterdam, 13. jul. — Rosa Luxemburg, urednica socialističkega dnevnika "Vorwärts", je bila v pondeljek prijata v svojem stanovanju, kakor počela v prebavi.

Amsterdam, 13. jul. — Rosa Luxemburg, urednica socialističkega dnevnika "Vorwärts", je bila v pondeljek prijata v svojem stanovanju, kakor počela v prebavi.

Amsterdam, 13. jul. — Rosa Luxemburg, urednica socialističkega dnevnika "Vorwärts", je bila v pondeljek prijata v svojem stanovanju, kakor počela v prebavi.

Amsterdam, 13. jul. — Rosa Luxemburg, urednica socialističkega dnevnika "Vorwärts", je bila v pondeljek prijata v svojem stanovanju, kakor počela v prebavi.

Amsterdam, 13. jul. — Rosa Luxemburg, urednica socialističkega dnevnika "Vorwärts", je bila v pondelj

Povest o dveh mestih.

Napisal Charles Dickens. Iz angl. prevel Izidor Cankar.

(Dalje.)

V mestu, ki ga je vladala sekira, v samotni noči, v naravnosti zaredi one trinštete, ki so jih danes obglavili, in zaradi jurtskih žrtev, ki so tedaj čakale v ječah razsodbe, in zaradi pojutrišnjih v popotušnjih, ni bilo težko najti zvezne misli, po kateri se je spominil teh besed. A' on je ni iskal, temuč jih je ponavljalo še dalje.

S slovesnim zanimanjem za razsvetljena okna, kjer so se ljudje napravili spati, da za nekaj mirnih ur pozabijo vsakdanjo grozo; za zvonike cerkva, kjer ni nihče več molil; za oddaljena pokopališča, te kraje večnega počitka, kakor je bilo napisano nad vrati; za prenapolnjene ječe; za ulice, po katerih so se obojeni peljali v smrt, ki je postala tako navadna v vsakdanju, da kljub vsemu delu glijotine ni med ljudstvom nastala grozotna povest o bludečem duhu; s slovesnim zanimanjem za vse pojave življenja in smrti mesta, kjer je dnevno divjanje prehajalo v kratke nočni mir, je Sydney Carton zopet šel preko Seine, da pride v svetljše ulice.

Na cesti je bilo malo kočij, kajtor se je vozil, je postal kmalu sumljiv in odličnost si je natikala na glavo rdečo nočno kapo, obuhvala težke črevje in hodila peš. Toda gledališča so bila vsa polna, in ko je šel mimo, so se ljudje dobre volje usipali iz njih in se sčebetaje razhajali. Ob nekih gledališčih vratih je stala majhna deklec s svojo materjo in iskala prehoda preko blata na cesti. On je otroka prenesel in jo poprosil, preden so se mu boječe roke razkrnile z vratu, da ga poljubi.

"Jaz sem vstajenje in življenje, pravi Gospod; kdo vame veruje, bo živel, akoravno umrje; in kdorkoli živi in vame veruje, ne bo umrl vekomaj." Sedaj, ko so bile ulice tih in globoka noč, so te besede odmevale z njezinoim koraki in v zraku. Popolnoma mirem in odločen, si jih je včas med potjo ponovil; a slišal jih je neprestance.

Noč je mimovala, in ko je stal na mostu, prisluškovanje vodi, ki je šumela okrog obzidanega obrežja Pariškega otoka, kjer se je sliškovo nered hiš in katedrale jasno svetil v mesečini, se je bližal mrzli dan, ki se je razprostrel po nebu kakor mrliški obraz. Nato je noč z mesečem in zvezdami obledela in umrla in za trenutek se je zdelo, kakor bi nad stvarstvom bila zavladala smrt.

Toda sijajno solnce, ki je vstajalo, kakor bi ozarjalo tiše besede, ki so zvenele skozi noč, je s svojimi dolgimi jasnim žarki prodrl v njegovo srce in ga ogrelo. In ko se je ozrl s spomljivo zasečenimi očmi po njih, se mu je zazdelo, da je svetloben most presegel ozračje med njim in solnecem in pod njim se je lesketala reka.

Močna struja, tako naga, tako globoka in samozavestna, mu je bila v južnem tihoti kakor sočuvstvo prijatelj. Sel je za vodo daleč od hiš in zaspal na obrežju v svetlobi in topotu solnca. Ko se je zbudil in vzdignil, je se malo postal in gledal vrtinec, ki se je brezicilno sukal in sukal, dokler ga ni reka pogomnila in odnesla proti morju. — "Kakor jaz."

Nato je pridresa z obzorja trgovske ladja z jadrom obledeli barve kakor uvel list, odpulta mimo njega in zambla v daljavi. Ko je njen molčeci krenil vodi, se je njegova molitev, ki se mu je bila izvila iz srca za milostno sodbo o vsej njegovi ubogi slepoti in blodnjah, končala z besedami: "Jaz sem vstajenje in življenje."

Ko se je vrnil, je bil gospod Lorry že odšel in bilo je lehko ugeniti, kam se je napotil. Sydney Carton je popil le malo kave, pojedel malo kruha, se umil in preoblikoval, da se osveži, ter odšel na sodošči.

V sodni dvorani je bilo vse živo in glasno, ko ga je črna ove — pred katero se je marsikdo boječ umeknil — stisnila v temen kot med množico. Tam je bil gospod Lorry, tam je bil doktor Manette. Tudi ona je bila tam ob očetovih strani.

Ko so pripeljali njenega moža noter, ga je pogledala s pogledom, tako vzpodbujajočim, hrabrem, tako polnem občudovanja ljubezni in sočutne nežnosti, a vendar tako srčnim zavoljo njega, da je obtožencu obraz zardel, oči začaralo in srce oživilo. Če bi kdo bil opazoval vpliv njenega pogleda na Sydneya Cartona, bi bil videl isti učinek.

Pred tem krivičnim sodoščem je bilo malo ali sploh nobenega opravilnega reda, ki bi zagotovil obtožencu pametno razpravo. Ne bilo bi take revolucije, ko bi ne bili prej tako strašno zlorabilili vseh zakonov, oblik in obredov, da jih je samomorilno maščevalje revolucije bilo pripravljeno razmetati na vse strani sveta.

Vsi oči so se obračale k potrotnikom. Isti določeni domoljubi in dobri republikanci pred včerajšnjim. Posebeno se je odlikoval med njimi s svojo

ki ni videl nikogar okrog sebe — so prebrali to-le:

X. POGLAVJE.

Jedro sence.

— Jaz, Aleksander Manette, nesrečen zdravnik, rojen v Beauvaisu in pozneje bivajoč v Parizu, pišem to žalostno poročilo v svoji bedni celici v Bastilji zadnji mesec leta 1767. Pišem ga skrivaj, v presledkih in z mnogimi težavami. Skriti ga hočem v steno dimnika, kjer sem počasi in s trudom pripravil prostor, da ga shram. Kaka usmiljena roka ga morda najde, tam, ko bom jaz že strohnel in moja bol z menoj.

Te besede pišem zadnji mesec desetega leta svojega jetništa z zarjavljim žrebljem in s gajami in ogljem, ki sem ga nastrgal iz dimnika ter namočil s kryo. Upanje mi je popolnoma izginilo iz srca. Iz strašnih znamenij, ki sem jih opazil na sebi, vem, da moj razum ne bo več dolgo ostal jasen, a slovesno izjavljam, da sem sedaj še pri popolni zavesti — da je moj spomin zanesljiv in natančen — in da pišem resnico, kakor bom odgovarjal za te svoje zadnje zapisane besede, naj jih kdo bere ali ne, pred prestolom večnega Sodnika.

Neko oblačno mesečno noč v tretjem tednu decembra (zdi se mi, dvaindvajsetega) leta 1757. sem se izprehal na samotnem obrežju Seine, da se osvežim v mrzlem zraku, eno uro od svojega stanovanja v Ulici medicinske šole, ko se je pripeljal za meno kočijo, ki je vozila zelo naglo. Ko sem se ji umeknil, ker sem opazil, da bi me sicer utegnila povoziti, je nekdo pomolil skozi okno globo in vozniku zaklicil, naj ustavi.

Kočija se je ustavila, brž ko je voznik mogel zadržati konje, in isti glas je poklical po imenu. Odgovoril sem. Kočija je bila toliko pred menoj, da sta dva gospoda imela dovolj časa odpreti vrata in izstopiti, preden sem prišel do njiju. Opazil sem, da sta bila obavda zavita v plaščen in da bi se ne dala rada spoznati. Ko sta stala dragozraven drugega ob vrati kočije, sem tudi opazil, da sta obavda nekako moje starosti ali morda mlajša in da sta si zelo podobna po postavi, glas in tudi obrazu (kolikor sem mogel videti).

"Vi ste doktor Manette?" je vprašal eden.

"Da."

"Doktor Manette, boste mirni. Če ne boste pokorni sodni oblasti, boste tudi sami zapadli zakonu. Kar se poviči dražih kot življenje, ne more dobroven meščanu nič biti dražje kot republika."

To opomin so pozdravili glasni vzklik. Predsednik je pozvonil in vneto nadaljeval:

"Ce republika zahteva, da ji žrtvuje lastnega otroka, ne boste imeli druge dolžnosti, kot da ga žrtvujete. Poslušajte, kar pride. Medtem molčite!"

Nanovo so se oglasili divji vzklik. Doktor Manette je sedel, ogledoval se naokrog in trepetajočih ustnic; njeni hoci se je tesneje stisnila k njemu. Pohlepni porotnik si je pomekl roke in zopet del prste na usta.

Ko je bila dvorana dovolj mirna, da ga je bilo mogoče slišati, je nastopal Defarge in naglo pripovedoval, kako je bil doktor zaprt, kako je se kot deček pri njem služil, kako je bil izpuščen in kakšen je bil, ko so ga izročili njemu. Sodilje je bilo urno pri delu in zato so sledila le še naslednja vprašanja:

"Vi ste si pridobili zaslug pri osvojitvji Bastilje, meščan?"

"Menim, da."

Tedaj je med množico zavreščala neka razburjena ženska: "Bili ste tam eden izmed najboljših domoljbov. Zakaj bi tega ne povedali? Bili ste tisti dan ob topu in ste med prvimi stopili v trdnjava, ko je padla. Domoljbi, govorim resnico!"

Bila je Maščevalka, ki se je med toplo pohvalo poslušavcem tako vmesala v razpravo. Predsednik je zvonil; toda Maščevalka je, razgreda od pritrjevanja, zavila: "Kaj mi mar ta zvonec?" na kar so jo nanovo polvalili.

"Poročate sodišču, kaj ste ta dan delali v Bastilji, meščan?"

"Vedel sem," je dejal Defarge, pogledal svojo ženo, ki je stala pod stopnicami, na katere se je on bil vzpored, in nepremično zrla vanj, "da je jestnik, o katerem govorim, bival v celiči številka stopet, severni stolp. Zvezdel sem to od njega samega. Ko je pri meni delal črevje, si ni vedel druga imena kot stopet, severni stolp. Ko sem tisti dan delal pri topu, sklenem, da pojdem pogledat ono celičo, kjer trdnjava pada. Ona pada. Z melenom, ki je med porotniki, grem pod vodstvom ključarja gor v celičo. Prejščem jo zelo natančno. V neki luknji v dimniku, kjer je bila opeka izvrana in zopet vstavljenja, najdem popisan papir. To je ta papir. Smatral sem si za dolžnost, primerjati ga s pisanovo doktorja Manettea. To je pisava doktorja Manettea. Ta papir, popisan od doktorja Manettea, izročam predsedniku."

"Naj se prebere."

V mrtvem molku in tihoti — obtoženec je ljubeče gledal svojo ženo, njegova žena se je ozrla od njega, da skrbno pogleda očeta, doktor Manette je ostro upiral oči v zapisnikarja, ki je bral, gospa Defarge ni nikdar prenehala opazovati obtoženca, Defarge ni obrnil pogleda na svoje ženo, ki se je naslajala, in vse ostale oči so se napeto obračale proti doktorju.

su z resami, sem videl plemiški grb in črko E.

To sem videl takoj prvo minuto, odkar sem bil pri bolnici; kajti v svojem nemirnem premetavanju se je bila ob robu postelje obrnila na obraz, si vteknila konec prepsa v usta in bila v nevarnosti, da se zadusi. Jaz sem ji najprej oglehal dihanje; in ko sem odstranil prepsa, sem opazil vezenino v kolutu.

Nežno sem jo obrnil, ji položil roko na prsi, da jo umirim in zadřím, ter ji pogledal v obraz. Oči so ji bile široko odprte in plasne; neprestano je pretresljivo kričala in ponavljala besede: "Moj mož, moj oče, moj brat!" Nato je štela do dvanajst in dejala: "Pst!" Umolnila je le za trenutek, da prisluškuje, potem so se ponovili pretresljivi kriki, začela jo zopet vpti: "Moj mož, moj oče, moj brat!" štela do dvanajst in dejala: "Pst!" V vrsti in načinu ni bilo nobene izpreamembe. Med vptjem nobenega predsednika razen pravilnega trenutnega premolka.

"Kako dolgo traja to?" sem vprašal. Da razločujem brata, ju bom imenoval starejšega in mlajšega. Starejšega nazivam tistega, ki se je obnašal bolj oblastno. Ta mi je odgovoril: "Kakih štiriindvajset ur."

"Ona ima moža, očeta in brata?"

"Brata."

"Jaz ne govorim z njenim bratom?"

Odgovoril je zelo zaničljivo: "Ne."

"Število dvanajst je v neki zvezi z mojim boleznično?"

Mlašji brat je nestrpno odgovoril: "Na dvanajsto uro misli."

"Glejte, gospoda," sem dejal, še vedno držeč roko na njenih prsih, "kako malo morem pomagati, ko sta me tako pripeljala! Ko bi vedel, s kako boleznično bom imel opraviti, bi se bil pripravil. Tako le zgubljamo čas. V tej samoti ni nikjer dobiti zdravil."

Starejši brat je pogledal mlajšega, ki je ponosno odgovoril: "Tu imamo zalogo zdravil," prinesel jo je iz shrambe in postavil na mizo. ***

(Dalje prih.)

Naznani!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogu svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spašajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in farinje. Izvršujejo se vsa barvska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Ta pogovor sem ponovil natančno. Ne dvomim, da se je glasil beseda za besedo tako. Vse opisujem natančno tako, kakor se je zgodilo, in se trudim, da se ne raztresem. Kjer sem napravil naslednja znamenja, sem začasno ponhal v papir skril.

Kočija je prevzela ulice ter se odpeljala skozi Severna vrata in po cesti na deželo. Dve tretjini milje od vrata — takrat nisem meril razdalje, marveč pozneje, ko sem šel po isti poti — je zavila na stransko pot in se nato ustavila pred samoto hišo. Vsi trije smo izstopili in odšli po vlažni, mehki stezi skozi vrt, kjer se je bil razobil zapuščen vodomet, proti hišnem vratom. Ko sta pozvonila, se niso takoj odprila in eden izmed mojih spremljevalev je udaril moža, ki jih je odprl, s težko jasno rokavico po obrazu.

To dejanje se mi ni zdelo nič nenačnega, ker sem često videl, kako so ljudi preteplali kot pse. Toda drugi, ki je bil tudi jezen, je udaril moža na enak način; izraz in obnašanje bratov si je bilo pri tem tako popolnoma podobno, da sem tedaj prvič opazil, da sta dvojčka.

Že takrat, ko smo izstopili pri zunanjih vratih (ki so bila zaklenjena in ki jih je eden izmed bratov odklenil ter nanovao zaklenil), sem sišel kričanje, ki je prihajalo iz ene zgornjih sob. Peljali so me naravnost v to sobo, kjer je postajalo glasnejše, ko sem šel po stopnicah, in slednjič sem ugledal na postelji bolnico v hudem vnetju možganov.

Bolnica je bila zelo lepa žena in mlada; gotovo ji ni bilo več kot dvajset. Lase so ji bili zmršeni in roke zvezane s prevezami in robeci. Opazil sem, da so vse vezi deli moške obleke. Na eni izmed njih, slavnostnem prepri-

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zabor (12 steklenic) za	\$12.00
Kranjski Slivovec, zabor (12 steklenic) za	\$10.50
Baraga, zdravilno g	